

La major part dels nou malalts que no disminuïren ni augmentaren, tenien tuberculosi de's pulmons productiva-cavernosa amb augment de febre. Però també es troba en aquest grup una malalta de lupus. Malgrat l'estancament de pes es feien progressos excellents. Tal com demostrà la darrera inspecció feta al cap d'un any d'ésser donada de baixa, pot ésser pràcticament considerada com a guarida.

D'aquest sumari se'n dedueix, que els més grans augments de pes es varen obtenir en tuberculosos quirúrgics, mentre que tots els malalts que varen disminuir, patien de malalties dels pulmons molt serioses.*

Una relació immediata entre l'augment de pes i la millora no existeix. Amb tot i això, la major part de vegades la millora i l'augment de pes marxen en el mateix sentit. També succeeix que, malgrat l'augment, algunes vegades el mal no varia, com també, ben al revés, es poden observar èxits locals sorprenents i millora de l'estat general, sense haver-hi a la vegada augment de pes. Aquesta comprovació és també molt important en el sentit de què no dona els bons resultats la quantitat sinó la classe del menjar.

Si ara deixem apart els 55 malalts tractats menys de dos mesos, tenim que de 129 malalts:

Molt millorats... ..	68
Millorats	35
No millorats	18
Morts	8

S'ha de tenir en compte, que dels malalts tractats més de dos mesos, encara alguns, per voluntat pròpia o per ésser obligats, varen abandonar el tractament abans de què hagués estat aconsellable des del punt de vista mèdic. També alguns no s'atenien completament a les prescripcions alimentàries; fos perquè els semblava que la quantitat de menjar era insuficient, fos perquè no els agradaven alguns menjars, tal com verdura, fruita, menjar cru, puré, llet, etc.

Com poguérem comprovar en moltes inspeccions realitzades temps després del guariment, els resultats duradors eren satisfactoris.

Així ho vàrem poder comprovar en divuit malalts que ja feia un any havien estat donats d'alta.

De quatre malalts de lupus, dos estaven en estat immillorable. Els altres tenien nuclis isolats.

Tres malalts que abans havien sofert de tuberculosi òssia i de les parts toves, s'havien conservat en estat immillorable. Totes les fístules havien restat tancades; les cicatrius estaven sense reacció. Tots tres es trobaven sans i treballant.

D'onze tuberculosos dels pulmons, nou d'ells el seu estat era igual que quan se n'anaren, i dels quals sis en condicions per a treballar; els altres dos s'havien empitjorat lleugerament amb relació al seu estat de quan varen deixar el tractament.

Per tot l'altre es veu ben clar que l'estat es conserva de la millor manera, si el malalt a casa seva pot anar-se alimentant de la manera apresada.

Però, fins i tot tornant a menjar com abans, es manté la millora. Poc aliment i males condicions de l'habitació produeixen retrocessos. Però és meravellós de veure com també es conserven aquells que han perdut tot l'augment de pes que havien guanyat a casa nostra, sense treball ni guany, en habitacions miserables i estant obligats a viure faltant-los el més necessari.

Solament amb números no és pot substituir la gran impressió que hom experimenta de tot quant es veu amb els propis ulls en la clínica. Hem pogut apreciar en molts visitants escèptics del nostre departament la gran impressió que en ells produïen les excellents millores obtingudes en els nostres malalts, i com la seva opinió, abans contradictòria, es transformava en aprovació. En aquestes circumstàncies és lamentable que un mitjà de guariment com aquest, provat i desenrotllat durant tres anys d'observació, no tingui acceptació en les clíniques i sanatoris. Encara més lamentable és, si aquesta poca acceptació es deguda a alguns metges teorètics i a les seves reflexions científiques. Aquests obliden que tota la nostra dietètica es basa sobre empírics i no sobre resultats d'exàmens. Resultats pràctics són per als tractaments de malalts més importants que resultats teorètics de problemes sobre l'alimentació.

Quan la nostra clínica va sobrepassar el ram del treball cirúrgic, va ésser en el convenciment de fer un bon servei. El dret per a fer-ho ens ho donà el problema terapèutic, el qual ens presentà un gran nombre de tuberculosos greus de tota mena, i l'alimentació per a ells fins ara inassequible. A més a més, tothom ha de confessar que deixa molt que desitjar l'alimentació fins ara administrada als tuberculosos en els hospitals. La